

AMRIT

PUBLISHED BY EMBASSY OF INDIA, HUNGARY

International Day of Yoga &
Ganga-Danube: Cultural Festival of India

आम्रित

Contents

Bilateral	3
Culture	6
Hungarian Section	15
Children's Corner	21
Hindi Section	22

AMRIT

Vol. 4 Issue 6, June - July 2017

Bi-monthly Journal of the Embassy of India, Hungary

Editor in Chief: Rahul Chhabra

Editor: TPS Rawat

Support team: Anna Simon, Anita Adamecz, Eszter Berki

Contributors: Ferenczi Roland, Melinda Irti, Maithilisharan Gupt

Cover, Design and Layout

INDIA EMPIRE Publications

N 126, II Floor, Greater Kailash Part-I,

New Delhi – 110 048, India

M: +91-9899117477, Tel: +91-11-29231515

E: sayantanc@gmail.com

Web: www.indiaempire.com

Amrit is a bi-monthly journal published by the Embassy of India, Budapest. It is available online on the Mission's website www.indianembassy.hu

The views expressed are those of the author and not necessarily of the Embassy of India, Hungary.

Reproduction in any manner without prior permission of the Embassy is prohibited.

Reception hosted by the Ambassador of Austria on the occasion of the official visit of the President of Austria

On 12 June Ambassador and Mrs. Chhabra attended the reception at the residence of the Ambassador of Austria organised on the occasion of the official visit of H.E. Alexander Van der Bellen, President of the Republic of Austria, to Hungary. The President attended the event along with Mr. Hans Niessl, Governor of Burgenland. ■

Ambassador and Mrs. Chhabra in conversation with H.E. Mr. Alexander Van der Bellen, President of the Republic of Austria and Ms Gudrun Hardiman-Pollross, Office of the Federal President of the Republic of Austria

Coffee Board of India – Fine Cup Award ceremony

LEFT: Ambassador and Ms. Petra Pana, Deputy State Secretary for Foreign Economic Relations with Dr. K. Basavaraj, Head of the Coffee Quality Division. **RIGHT:** Mrs. Chhabra, Ms. Petra Pana, Deputy State Secretary for Foreign Economic Relations and Ambassador listening to the cultural performance among the guests of the event

In association with the Coffee Board of India, the Embassy hosted the Fine Cup Award ceremony on 14 June, 2017.

Each year the Coffee Board invites applicants from the community of Indian coffee farmers for the annual cupping competition, named The Flavour of India – The Fine Cup Award with an objective of promoting production of fine quality coffees. The outstanding

products cultivated and brewed from the precious bean from the national level are chosen for the final cupping by an international jury consisting of eminent cup tasters from different countries.

The winners of this year were announced by H.E. Mr. Rahul Chhabra, Ambassador of India and chief guest of the event, Ms. Petra Pana, Deputy State Secretary for Foreign Economic Relations of the

Ministry of Foreign Affairs and Trade. Following the announcement, the jury consisting of members from 11 countries was also officially felicitated. The ceremony concluded with a Business Interactive Dinner and an exclusive coffee tasting.

The delegation of the Coffee Board of India also participated in the SCAE World Coffee event that was held on 13th-15th June, 2017 in Budapest. ■

Hosting Mr. Gábor Verrasztó, local historian for tea

Ambassador and Mrs. Chhabra in the company of local historian, Mr. Gábor Verrasztó

Ambassador and Mrs. Chhabra hosted renowned local historian and published author of several academic books, Mr. Gábor Verrasztó who was recently presented the distinguished Medallion for exemplary work for the 2nd district for tea at his office. Mr. Verrasztó have been researching the history of both the Chancery and the Residence building and after an extensive search made a break-through recently regarding the identity of the builders and the original plans for the Residence built in 1941. He presented his findings, copies of the original documents and plans and talked in detail about the history of the building, which today serves as the home of Ambassador of India to Hungary. ■

17th FINA World Championship in Budapest

Ambassador with the members of the swimming team and Ms. Saumya Shukla, Kathak dance teacher of ASCC in front of the Duna Arena

The biggest, once-in-a-lifetime event of the summer season has without doubt been the 17th FINA (Fédération internationale de notation; English: International Swimming Federation) World Championship organised in Budapest and Balatonfüred in five sport venues featuring six disciplines of water sports with around 2,500 athletes competing between 14-30 July. The Championship was opened by a lavish ceremony of music and dance productions featuring the history of both Hungary with focus on its relation with its main river, the Danube and Hungarian water sports, fashion show, introductions and procession of flags of the competing nations, welcome speeches. Ambassador and Mrs. Chhabra thoroughly enjoyed the beautiful evening.

Following the ceremony they visited several competitions and eagerly cheered for the contestants of synchronized swimming, diving and other disciplines.

The swimming team of India competed with 6 athletes; Nikitha Setru Venugopal and Omkumar Tokalkandiga Hemkumar in open water swimming in Balatonfüred and Ms. Damini Gowda, Ms. Sayani Ghosh, Mr. Sajjan Prakash and Mr. Madhu Prathapan Nair Sudha Devi in swimming of several lengths and style in the newly-built Duna Arena in Budapest.

Ambassador met the team, their trainer and leader one morning before an exciting day of training and competing. He congratulated them on the extraordinary achievement of reaching the distinguished theatre of international championship and wished them the best of luck for the performance. ■

What can you do to enhance your thinking productivity? –Session by Mr. Deepak Sethi, consultant

Mr. Deepak Sethi, Founder – Consultant, Solutions. QED held his session on What Can You Do To Enhance Your Thinking Productivity on 21 July, 2017 at the Amrita Sher-Gil Cultural Centre. Mr. Sethi sees ‘Thinking Clearly & Rigorously’ to be a vital access to effective business problem solving and a more fulfilled life. He is extremely passionate about championing this cause & spreads the message of ‘Power of Clear Thinking’ through his training interventions for Corporates. During the highly informative session several burning questions such as ‘What makes the role of Thinking so critical in our lives – how is it the password to happiness?’ or How to make ‘Thinking Clearly’ a way of life were answered with many useful tips and practices presented for improvements professional and personal life alike. ■

Mr. Deepak Sethi giving his presentation at the Amrita Sher-Gil Cultural Centre

Corvinus University Graduation Ceremony

Ambassador delivering his speech at the graduation ceremony of the international students of the Faculty of Social Sciences and International Relations, Corvinus University

Upon the invitation of Dean Dr. László Csicsmann, Ambassador attended the graduation ceremony of the international students of the Faculty of Social Sciences and International Relations, Corvinus University of Budapest on 25 July. In his speech he greeted the graduating students, talked about Indian-Hungarian international and education relations and sketched a picture of possibilities India offers for the experts of their field

including advice to accompany them in their new journey.

Although no Indian student graduated this time, there are currently six candidates studying at one of the programs (from BA to PhD level) at the Faculty of Social Sciences and International Relations. At Corvinus University, altogether 13 Indian students are enrolled at the moment.

The event concluded with a reception. ■

192nd Annual Anna-ball in Balatonfüred

LEFT: Ms. Villő Krivetzky, Miss Anna-ball 2016 and her partner leading the procession to the Anna-ball through the town of Balatonfüred. They are followed by Mr. János Süli, Minister without portfolio responsible for the expansion of the Paks Nuclear Power Plant and patron of the event. Followed by Ambassador and Mrs. Chhabra and then Mr. Károly Konrád, Parliamentary State Secretary of the Ministry of Internal Affairs, behind him is the Mayor of Balatonfüred.

RIGHT: Ambassador and Mrs. Chhabra in the company of Dr. István Bóka, Mayor of Balatonfüred and wife, Mrs. Anna Bóka, Ms. Kitty Kéri, actress and her husband, Mr. Róbert Frank, psychologist

On 29 July Ambassador and Mrs. Chhabra attended the prestigious Anna-ball in Balatonfüred, a town which nurtures strong diplomatic and cultural relations with the Embassy and India itself.

Ever since it was organised for the first time in 1825, the Anna-ball has always been regarded as one of the most elegant and refined social event of the country, where the most prominent members of the political community and the artistic world meet. Every year, the guests choose the most beautiful lady attending the ball along with her ladies-

in-waiting, who are all awarded with exquisite vases made by the world-renowned Herend Porcelain.

The ball started with the debutants and guests assembling at the Vaszary Villa and then being led by Ms. Villő Krivetzky, Miss Anna Ball 2016 in a festive procession to the luxurious Anna Grand Hotel. The ball was opened by Dr. István Bóka, Mayor of Balatonfüred and the guests were greeted by the patron of the event, Mr. János Süli, Minister without portfolio responsible for the expansion of the Paks Nuclear Power Plant, patron of the event. The opening dance was performed by the ballet dance artists of the Hungarian State Opera. ■

CULTURE

Indian Film Club

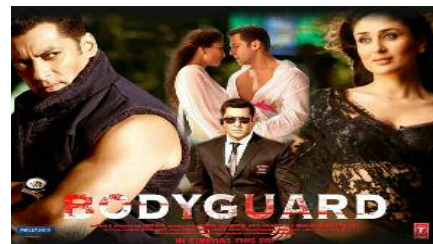

The following films were screened under the regular Film Club at the Cultural Centre in June and July, 2017:

On 2.6.2017 **Namak Halaal**

was screened (1982, Hindi), on 16.6.2017 **Dhadkan** (Hindi, 2000). In July only one film was screened: **Bodyguard** (2011, Hindi).

The movies were subtitled in Hungarian language and were very well-received by the audience. Around 90 persons attended the screenings.

OCCASIONAL PROGRAMMES in ASCC

Kathak Week - Workshop by Nrityashri Alaknanda

29 May – 2 June, 2017

Glimpses of Kathak Week classes

Ladies wearing saree on the last day of the workshop

From May 29th-June 2nd 2017, the Amrita Sher-Gil Cultural Centre started its 'Kathak Week' with workshop of Kathak Dance by Nrityashri Alaknanda Dasgupta from India. The Kathak Week was an effort in the direction of introducing the students of advanced & beginner levels to newer aspects of the dance and choreographies. She introduced both the batches to choreography based on Lord Krishna. The beginner's batch danced to Holi, a complicated, fast paced musical piece with expressional and technical aspects of Kathak.

As her mission to also promote the revival of wearing the saree as often as possible, she inspired all students to wear a saree on the last day of the workshop, & dance in them. Many came wearing their own sarees and some were helped wearing one in class. From little girls, to students, to mothers, Diplomatic spouses, all became part of this day when they adorned the sarees and danced on the final day of the workshop. Thus dealing the modern day myth of women feeling restricted to do every day work wearing a saree.

Hindi Conference organized by Vishwa Hindi Sahitya Parishad (WHLC), Shalimar Bagh, Delhi

7 June, 2017

HE Rahul Chhabra as Chief Guest and Dr Mária Négyesi, Head of Department at Dept. of Indo-European Studies on stage with other academicians

Participants of the conference

Vishwa Hindi Sahitya Parishad (WHLC), Shalimar Bagh, Delhi organised an International Literature and Cultural Conference in the Amrita Sher-Gil Cultural Centre (ASCC) of Indian Embassy on 7th June, 2017 in the Auditorium. WHLC invited academicians, writers, researchers,

Ambassador being presented a token of recognition from the organizers

Mr T.P.S. Rawat, Director of Amrita Sher-Gil Cultural Centre speaking

Ambassador being shown the exhibition

Hindi experts on stage

editors, reporters, artists, singers, painters etc. for the conference. Shri Asheesh Kandhve, President of WHLC and around 60 invitees attended the Conference from India. Ambassador was the Chief Guest and inaugurated the event. He was presented a token of recognition from the organizers.

**Closing Ceremony of Hindi
classes and Orientation courses**
8 June, 2017

Kathak students performing

Dr Mária Négyesi speaking

Hindi Bhajan singing

Thanksgiving by students

The Closing ceremony for Hindi & Orientation Class was held in the Amrita Sher-Gil Cultural Centre (ASCC) of Indian Embassy on 8th June 2017 in the Auditorium. The students of the ASCC Hindi and Orientation courses were invited to this event. Mr T. P. S. Rawat, the Director of ASCC welcomed the

guests. The Ambassador was the Chief Guest.

The programme started with a dance performance by the students of Ms Saumya Shukla, Kathak Teacher of ASCC. Dr Mária Négyesi, Head of Department at Dept. of Indo-European Studies was also greeted the audience and conducted the programme of the evening. During this the participants practiced calligraphy, which was judged by the jury. Later the students played Natak, recited poems and sang a song.

Dr Dileep Shakya,
director of Natak speaking

Students performing

Pt Gangani performing
with Mr Jitendra Yadav

There was a short thanksgiving by the students of Hindi courses. This was followed by a play 'Garam Chai' a played conceived and directed by Prof Dilip Shakya and acted by ELTE students

Lilla Prajczner, Serrafina Serra, Emőke Surányi, Máté Horváth, Kis Zselyke-Boróka, Set-design by Dorka Jancsó. Mr Gábor Hevesi sang a Hindi Bhajan on Harmonium. Certificates were presented to the successful students by Director. Pt Rajesh Gangani closed the event with his Tabla performance. At the end of the event Indian refreshment was served.

**Press Conference on Ganga-
Danube**
14 June, 2017

Ambassador presenting
certificate to Ms Viktoria Singh

Ambassador speaking about the
features of the Festival

In connection with organization of Ganges-Danube: Cultural Festival of India, Press Conference was organized in ASCC Auditorium on 14th June, 2017 to give wider publicity to the Festival and International Day of Yoga. Certification was presented to Ms Viktoria Singh, who was appointed as Brand Ambassador of the International Day of Yoga. Two other Brand Ambassadors were Mr Bharat Joshi and Ms Andrea Bozó.

Ganga-Danube: Cultural Festival of India

23-25 June, 2017

Embassy celebrated 3rd International Day of Yoga and 2nd edition of “Ganga-

H.E. Dr. Ferenc Dancs, Deputy State Secretary for International cooperation at Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary, one of the Brand Ambassadors of IDY 2017, Mrs. Andrea Bozó, prominent Hungarian actress, Madam Kavita Chhabra and H.E. Rahul Chhabra, Ambassador of India in Bálma at the 3rd International Day of Yoga and 2nd Ganges-Danube Festival on 24 June 2017

Yoga for children

Henna painting

Danube: Cultural Festival of India” in 15 cities from 24-25 June, 2017 in Hungary. The Festival was also part of celebrations of 70th Anniversary of India’s Independence.

IDY and Festival was organized in 15 cities of Hungary spread over a period of three days i.e. 23-25th June, 2017 (including the Inauguration Ceremony). The Festival showcased Indian classical dance, music, yoga, gastronomy, films, Indian jewelry and henna art. Cities which joined the programme were: Budapest, Balatonfüred, Debrecen, Eger, Esztergom, Győr, Nagykanizsa, Nagykőrös, Miskolc, Pécs, Sárvár, Szentendre, Sopron, Szeged and Veszprém.

Inaugural event was held in Urania Film Theatre in Budapest on 23.6.2017. Several VIPs from various government and commercial sectors were invited. The ceremony was opened with a flower offering to Natraja and welcome speech by Ambassador Rahul Chhabra. Next,

Mrs. Jayaprabha Mennon and her Group performing Mohiniattam classical dance from Kerala

the Brand Ambassadors of the International Day of Yoga and Ganga-Danube Festival, Mr. Joshi Bharat, famous TV personality, Ms. Andrea Bozó, actress and Ms. Viktoria Singh, renowned singer were introduced to the guests. Thereafter a beautiful Mohiniattam dance performance was delivered by Ms. Jayaprabha Mennon and her Group, followed by Vyayam Yoga by the Vedic Society. Subsequently a Kathak dance performance by Ms. Alaknanda Dasgupta and AIPA Sanskriti Group was showcased. After the performance the winners of the Essay and Quiz Competition were announced. After the felicitation of the winners, a contemporary Bharatnatyam dance followed, delivered by Panni Somi and Group. Finally, an exquisite Raasleela / Mayur Nritya performance by Pandit Murari Lal Sharma Group was delivered to the guests. The event was closed by a reception with Indian food and drinks. Overall, approximately 350 guests participated in the opening ceremony.

The inauguration ceremony of yoga took place on 24th morning in Bálma centre with the inaugural speeches of the Chief Guest, H.E. Dr. Ferenc Dancs, Deputy State Secretary for International cooperation at Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary and H.E. Rahul Chhabra, Ambassador of India to Hungary. After the speeches the dignitaries also did the joyful yoga practice led by Swami Vaishampayana (Art of Living Guru), who cheered up the yoga practitioners with his lesson full of active movements. There was a henna artist as well whose stall was

crowded throughout the day.

The inaugurational ceremony was followed with the speech of Mrs. Edina Hegedűs from Hungarian Yoga Association and by the various yoga programme and cultural performances throughout the day. 10 different yoga schools held a yoga session and gave us a glimpse of their teachings.

Throughout the day yoga sessions were intertwined with dance and music performances. Both Indian troupes and local artists performed on stage.

Simultaneously, events were inaugurated in other 14 cities on 24 & 25th of June, 2017. All the 15 cities' programme was similarly structured: in part of the programme Indian and local yoga teachers performed and held

practices, and the yoga sessions were followed by cultural programme. India stands were set up to showcase brochures, gift items, handicraft items to the audience. Some of the venues organized film screenings as well screening famous Indian feature films. Henna artists were working all day with big success as people were keen to be in queue to receive beautiful patterns on their hands.

GLIMPSES OF THE FESTIVAL

LEFT: Mr. N. Venkataraman hands over flower bouquets to Ms. Etelka Romanek, Mayor of Esztergom.

CENTER: Yoga practise by Ms. Bagirathi, yoga teacher of Vedic Foundation.

RIGHT: Yoga practice by Yoga in Daily Life

LEFT: Ms. Virág Réka Túri, Odissi dancer performing.

CENTER: Ms Nóra Bernát; Mrs Sarita Taneja; Mrs Anett Lakatosné Kositzky

RIGHT: Vinyasa Flow Yoga class by Ms Georgina Polyák on 24 June 2017 in Vaszary Villa garden in Balatonfüred

LEFT & CENTER: Yoga classes on big stage of Nagykőrös.

RIGHT: Cooking competition

LEFT: Henna painting. **CENTER:** Ambassador speaking on the occasion in Nagykovács. **RIGHT:** AIPA Group led by Nrityashri Alaknanda performing in Nagykovács

Mayur dance performance near the Lake and in the hotel in Sárvár city

Reception in Spirit Thermal Hotel

LEFT: Yoga practices were held by Mr. Jatin Kumar Tomar, Indian Yoga expert at the Eszterházy Square in Eger. **CENTER:** Ms Gabriella Toth is performing kuchipudi dance in Eger. **RIGHT:** Pandit Rajesh Gangani, solo tabla artist, Mr. Szabolcs Toth sitarist and Mr. Andor Kovács guitarist playing live music to the audience of Miskolc

Raasleela group performing in Pécs

Yoga session in Pécs

Tabla students performing

Odissi students performing

with their teacher, Mr Rajesh Gangani. After classical dances started with the performance of Odissi students under the guidance of their teacher, Ms Virág Réka Túri. Students of Kuchipudi performed under the guidance of their teacher, Ms Gabriella Tóth. There were three colourful performances by Bharatnatyam students under the guidance of their teacher, Ms Panni Somi. The event concluded with two performances by Kathak students under the guidance of their teacher, Ms Saumya Shukla. Director congratulated the students on successfully completing the semester and thanked all teachers for their hard work.

Babel Sound Festival 17-23 July, 2017

Kathak students on stage

Saumya Shukla performing

We had 3 Indian troupes (Raasleela Troupe-folk, Mohiniyattam dance troupe, Alaknanda Das group - Kathak) and two Indian performers (Ms. Baladevi Chandrashekar - Bharatnatyam dance, Mr. Debashish Ganguly - Sitar player) participating in the festival. Besides, Hungarian artists also performed. Totally 85 artists came to show their talent in the programmes.

Closing Semester Ceremony 30 June, 2017

Lighting the lamp

Sitar students performing

Audience enjoying the performances

A colorful cultural programme was organized in Amrita Sher-Gil Cultural Centre on 30th June 2017 Friday to mark the end of the academic year for the students learning Indian classical music and dance in ASCC. The programme started with lightening of traditional lamp by Director and teachers of ASCC. Students of sitar performance with Mr Szabolcs Tóth, sitar teacher, followed by Tabla and Harmonium students who performed

Tabla workshop

Handicraft for children

Sitar workshop

Babel Sound is a world music event that aims to be the interactive meeting point for various cultures and various branches of art. Artists get a real opportunity to get in touch with each other and with their audience. Unlike in traditional music festivals, performers spend several days or even each day of the festival with each other.

Mr Szabolcs tóth, Sitar teacher of ASCC was also among the organizers of the festival and participated in the programmes.

This year Embassy of India participated second time in the festival. There were continuous programmes in the India Tent including morning yoga sessions by Melinda Irtl, handicraft

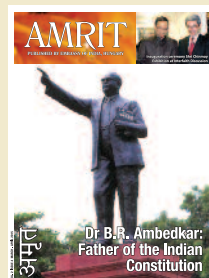
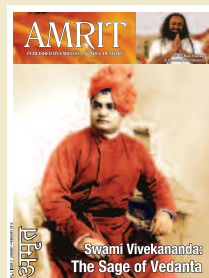
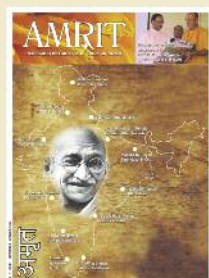
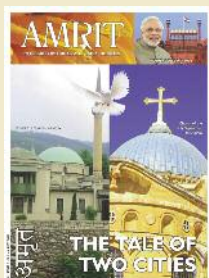
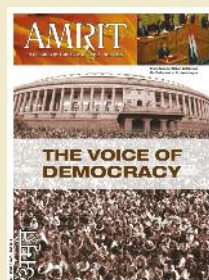
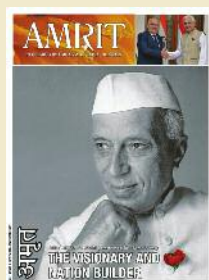
Morning yoga

programmes for children, dance and music workshops. Ms Saumya Shukla, Kathak teacher and performer also held classes. Besides the interactive programmes performances were also organized on the big stage. The environment (bank of Balaton lake) and the atmosphere of the place all

inspired the artists participating in the event.

Artists from all over the world came and performed in Babel Sound. Their mission is to present and pass on their cultural heritage and deepen the mutual respect for each other through arts. ■

Some of the previous issues of *Amrit*

Rare Musical Instruments of the Temples – Surya Pirai and Chandra Pirai

By Violin LN Sisters Dr M Lalitha and M Nandini

The temples in and around Kanchi host several musical instruments that are performed in the temples during various rituals and during the processions of the many deities. We on our way for re discovering the many instruments that were used in the different temples for the various rituals went again to the Kanchi Varadar temple this time. We spoke to Mr. Srinivasan who plays the instrument

Udal in the temple and has been associated with the temple for many years. He mentioned to us about the instruments Surya Pirai and the Chandra Pirai that were once performed in the Varadar Temple, usually during the procession where it was performed with the other instruments. On finding out more about these instruments we found that these instruments are known as the Pirais and are a pair of drums.

The Surya Pirai and the Chandra Pirai come under the category of Membranophones or Avanaddha Vadyas and are the simplest forms of the frame drums found mainly in Tamil Nadu and in Andhra Pradesh. The drums are shallow and have handles. The rings of both these instruments which are made up of iron is covered with a thin parchment and is fixed to a handle having an extended arm. The skin that is covered is from the goat's skin while the sticks are made from the Kuruvi Kombu. The Surya Pirai also known as the Surya Mandalam which is round in shape of about 25 cm diameter and represents the sun and hence the name Surya Pirai while the Chandra Pirai which is also known as the Chandra Mandalam has a crescent shape thus representing the moon, hence the name Chandra Pirai. These drums are tied on the forehead of the performer by a frame projecting out from the forehead. The performer plays these drums with the sticks.

It is heard that during the rituals and poojas in the morning the instrument Surya Pirai is played while the Chandra Pirai is performed in the temples in the evenings. It is learnt that sometimes skilled performers of these instruments used to provide rhythmical accompaniment in the Nagasvaram concerts and during the procession of the Nagasvaram ensemble.

According to Mr Srinivasan, 'It is more than 35 years since the sounds of the Surya Vadyam has reverberated in the Kanchi Varadar temple which was performed then by Thenabakkam Sri Muthu who was the performer of the Pirais in the temple. After his demise, the Pirais are no longer heard at the temple.

The Pirais were performed during Purappadu at the Kanchi Varadar Temple. During the Brahmotsavam at the Kanchi Varadar temple, the Surya Pirais were part of the Nagasvaram, Tavil ensemble and were performed during the procession of the deity that starts from the Kovil vahana Mandapam till the Anjaneyar kovil in Sannadi Theru. This was performed twice daily for 10 days in the mornings

and in the evenings along with the Nagasvaram, Tavil, Talam and Sruti Petti ensemble. From Sannadi Theru till Kachapeswarar temple the Pirais would not perform and would then continue along with the same ensemble from the Sri Kachapeshwar temple till the Gangaikondan mandapam during the Brahmotsavam procession.

At the Varadar temple in Kanchipuram, the Pirais were part of the Pancha Paruva Purappadu where they were performed for 5 days in every month - the Madhapirappu, The star / Nakshatram - Sravanam, Ekadesi, Amavasya – New Moon and Pournami – Full Moon. During the Thayar purappadu that happens every Friday at the Varadar temple in Kanchi the Pirais were heard along with the Nagasvaram ensemble.

Now these instruments are heard rarely in the Mariamman temples and in other small village temples mainly during the ritual worship and during the procession of the deities. At the rituals in the Kalahasti Temple these instruments are performed. These pirais were part of the temple rituals at the Vallimalai Temple in Vellore according to Art Critic Theodore Sri Baskaran who has seen and heard them during 1971. Music critic, Mysore Sri Subramanya says that these instruments are heard at the Sri Krishna Temple in Udupi and at Dharmasthala temple. These instruments were also played in the Sarva Vadyam ritual of temples. The Pirais are no longer heard at the Kanchi Varadar temples now.

Though the Surya Pirai and the Chandra Pirais are simple drums that were part of the temple rituals and processions of the deities in Andhra Pradesh and Tamil Nadu, but now there are no takers for these instruments and is slowly waning. If efforts are taken to preserve not only these instruments but also the performance practice, the techniques and the context of the usage at the various temples in the rituals / processions, then these instruments that are part of our temple culture will be kept alive for posterity. ■

Ferenczi Roland

A Malabár-part kalózzai az indo-római kereskedelem idején – Part I.

Az indo-mediterrán kereskedelem Kr. u. 1–3. századi virágzó időszaka a történeti kutatások izgalmas és új eredményekkel kecsegtető színtere, melynek részleteit manapság a nagyobb monográfiákban – némi tudományos súlyponteltolódás, mediterráneum-centrikus kutatói attitűd következtében – szinte kizárólag a görög-latin nyelvű forrásokon keresztül ismerhetjük meg. A tamil Caṅkam (Szangam) irodalom antológiái (Kr. e. 3–Kr. u. 3–4. század) egyedülálló módon örökölték meg a *javanáká*¹ tamilokkal folytatott kereskedelmét, kereskedelmi diaszpóráként történő megtelepedését és társadalmi szerepvállalását az ókori dél-indiai királyságok területén, ezért napjainkban már elengedhetetlen, hogy az indo-mediterrán kutatások során a vizsgálatot az indiai forrásokra is kiterjesszük. Tanulmányunkban az ókori dél-indiai történelem ritkán tárgyalt jelenségére keressük a választ: kik lehettek a Malabár-part rettegett kalózzai, akiktől a görög-római írók óva intették az utazókat, és vajon nyomukra bukkanhatunk-e a dél-indiai szövegekben?

Az indo-római kereskedelmi kapcsolatok rövid, pár száz éves története (Kr. u. 1–4. század) a dél-indiai történelem egyik kulturálisan és gazdaságilag is kiemelkedő időszakához, a Caṅkam-korhoz kapcsolódik.³ A római multikulturális társadalom exkluzív igényei és a létrejövő világkereskedelmi rendszer intenzitása (beleértve az Indián belüli kereskedelmi kapcsolatokat is) gazdaságilag virágzó régióvá emelték Tamílföldet (Tamiḷakam), ám ezzel együtt a Cēra (Cséra), Cōḷa (Csóla) és Pāṇṭiya (Pándija) királyságok (*muveṇṭar*) valamelyest kiszolgáltatottjaivá is váltak a külkapcsolatok stabilitásának. A nagy haszonnal kecsegtető keleti kereskedelem vonzásában évente római hajók százai érkeztek meg Dél-India partjaihoz. Strabón egyiptomi utazása alkalmával (Kr. e. 26–24) megállapítja, hogy Caius Aelius Gallus egyiptomi helytartósága (*praefectus Aegypti*) idején évente 120 hajó utazott Indiába a vörös-tengeri *Myos Hormos* kikötővárosából,⁴ más helyütt Afrika, India és a vörös-tengeri kikötők között közlekedő hatalmas flottákról számol be.⁵ A kereskedelmi kapcsolatok dinamizmusát vizsgálva egyrészt megerősíthetjük Strabón adatait, másrészt az évszázadok során a hajók számának folyamatos növekedésével számolhatunk.⁶

A jövedelmező kereskedelem és a gazdag rakománnyal felszerelt, rendszeresen útnak induló tengeri flották természetszerűleg vonzották a kalóztámadásokat mind Nyugatra, mind Dél-Ázsiában. A vörös-tengeri kalózzok fosztogatásairól tesz említést Agatharchidész nyomán Diodóros,⁸ később Strabón,⁹ Plinius,¹⁰ a *Periplus Maris Erythraei* (a továbbiakban: *PME*) ismeretlen szerzője¹¹ és Philostratos.¹² Mindannyian arról panaszkodnak, hogy az arab népek között olyan tengeri rablókat, „gazembereket” találunk, akik kalózhajóikkal az Egyiptom felől érkező kereskedők hajóit fosztogatják, a hajótörötteteket, illetve a hajókról menekülőket rabszolgasorba

taszítják. A *PME* megjegyzi, hogy „emiatt Arábia kormányzói és királyai folytonosan fogságba vetik őket”,¹³ tehát az uralkodók feladata a jövedelmező kereskedelem biztosítása volt és nem az együttműködés lehetősége az egyes kalózvezérekkel. A *PME* útmutatását követve a kereskedők a legjobban akkor cselekedtek, ha „teljes erővel” gyorsítva hajóztak Katakekaumené szigetéig, maguk mögött hagyva a „minden vonatkozásban félelmetes” arabiai területet.¹⁴

A Malabár-parton portyázó dél-indiai kalózokat a görög-latin nyelven írott primer források évszázadokon át emlegették, mindezek közül is a legkorábbiak Plinius (Kr. u. 23/24–79) adalékai. A *Naturalis Historia* VI. 26. 101. alatt olvashatjuk, hogy bár a „haszonszerzés vágya közelebb hozta Indiát”, ám a hajóutat „a kalózzok gyakori támadása miatt minden évben íjászcsoportok (*sagittariorum cohortibus inpositis*) kíséretében tették meg”.¹⁵ Ezt látszik megerősíteni a 2–3. századokban élt szofista Philostratos, aki a hajók fedélzetén fegyveres különítményeket említ, jóllehet ennek okát nem az indiai, hanem a vörös-tengeri kalózzokban látja.¹⁶ Plinius viszont – mint látni fogjuk – tudott és beszámolt a dél-indiai kalózzokról, így az Indiába vezető kereskedelmi út leírásának ezen a pontján nem tehetett különbséget az egyes kalózzok között, információi mind a vörös-tengeri, mind a dél-indiai kalózzokra érvényesek. A nagy létszámú katonai jelenlétre a kalózzok támadásain túl a távolság okozta bizonytalanság és veszélyérzet miatt is szükség lehetett, hiszen az indiai királyságok területén a gazdag szállítmányokat minden esetben meg kellett tudni védeni, katonai utánpótlás nélkül is.

Plinius leírásában a VI. 26. 104. alatt olvashatunk először konkrétumokat Délnyugat-India kalózzairól Muziris, „India első vásárhelye”-nek (*primum emporium Indiae*) említésekor.¹⁷ A szöveg tanúsága szerint ezt a helyet nem érdemes érinteni, hiszen egyrészt nem bővelkedik árukban (*neque est abundans mercibus*), másrészt „a szomszédos nitriasi kalózzok” fenyegetik (*vicinos piratas, qui optinent locum nomine Nitrias*). Megemlíti továbbá, hogy a hajóknak itt a szárazföldtől messze kellett lehorgonyozniuk, így a rakományt csak kisebb csónakokon szállíthatták a Perijár-folyó holtágában fekvő Muziris felé, ahol Caelobothras uralkodott.¹⁸

Míg Plinius Indiát illetően csak hallomásból dolgozott – bár munkáját „megbízható ismeretanyag”-ként (*certa notitia*) definiálja¹⁹ –, addig a *PME* (Kr. u. 78 körül)²⁰ szerzője valóban járt Indiában, és ismeretei nagyrészt alátámasztják Plinius információit. A *PME* 53. említi a kalózzok jelenlétét Délnyugat-Indiában, Limyriké²¹ (Tamiḷakam) első kereskedőhelyeitől, Naurától és Tyndistől némileg északabbra a Sésekreienai-szigetek (talán a mai Vengurlá, Goa), Aigidioi- (talán az Áminidívi-szigetek) és Kainetai-szigetek (a mai Kárvár környéki Oyster Rocks, Karnátaka), valamint a Leuké Nésos a „Fehér-sziget”²² (Nétráni-sziget, Karnátaka) környékén.²³ A *Periplus*

Pliniushoz hasonlóan említi a Malabár-part lagúnáit és a folyók holtágait, zátonyait, a sekély folyami csatornákat, amelyek miatt a hajók számára kikötni csak a nyílt tengeren volt lehetséges; itt a kereskedelem kisebb hajókra történő átrakodással folytatódhatott.²⁴ Míg Plinius ezt a mozzanatot Muziris kapcsán említi – mindamellett, hogy óva int a nitriasi kalózoiktól –, addig a *PME* szerzője az átrakodást már a Muziristól 500 stadionnyira fekvő, szintén folyóparti Nelkynda (a mai Niránám, Kerala)²⁵ és Bakaré falu kontextusában jegyzi meg; talán a kereskedők ily módon akartak eltávolodni a kalózos érdekszférájától. A kikötési pontok egyre délebbre vándorlásának kérdésére később még visszatérünk. A dél-indiai „kalóz-part”-ot, vagyis az Ariaké Andron Peiratont említi *Geographiájában* (VII. 1. 7.) Klaudiosz Ptolemaios (Kr. u. 150 körül).²⁶ Az Ariakének nevezett, kalózos lakta terület alatt Ptolemaios a Konkan-partvidék városait sorolja fel, ide tartozik Mandagara (talán a mai Bagmandlá, Maharástra),²⁷ Byzanteion (talán a mai Vidzsajdurg a Vaghótan-folyó partján, Maharástra),²⁸ a *PME* által is említett Khersonésos (jelentése: félsziget; a mai Kárvár környékén), Armagara és Nitra, a mai Mangalór (Karnátaka) környékén.²⁹ Ptolemaios két további kalózos lakta szárazföldi területet említ: Olokhóira (talán Khéd, Ratnagiri kerület, Maharástra) és Mousopallé városát.³⁰

A 13. századi másolatban fennmaradt itinerarium, a *Tabula Peutingeriana*, a Római Birodalom *cursus publicus*-át ábrázoló térkép indiai részletei a virágzó indo-római kereskedelmi kapcsolatok idejére nézve tartalmaznak érdekességeket. Ezek közül számunkra legfontosabb a Dél-Indiában, Muziris város közelében olvasható *PIRATE* felirat, amely szintén a kalózos jelenlétét húzza alá, ezzel figyelmeztetve az itinerarium használoit. Úgy gondoljuk, hogy a térkép szerkesztője az általa jelölt igen specifikus információk alapján olyan számadatok, kulturális és földrajzi ismeretek birtokában volt, amelyek miatt nem szükséges feltételeznünk, hogy hivatkozásait csupán a korábban bemutatott művekre alapozta, hitelességét és önálló forrásértékét a kései másolat ellenére is elfogadhatjuk. A 3. században alkotó Gaius Iulius Solinus ugyancsak fontosnak tűnő megállapítást tesz, ti. „India legközelebbi piacvárosa” (*proximum Indiae emporium*) Zmirim (sic!) kapcsán jegyzi meg, hogy az „a kalózkodó rablók miatt hírhedt” (*infame piraticis latronibus*). A Zmirim ez esetben Muziris város nevének erősen romlott alakja lehet, ezt látszik megerősíteni a szöveg folytatása, hiszen ezek után „különböző kikötőkön át Cottonarába” (*PME* 56.: Kottanariké; Ptolemaios VII. 1. 9.: Kottiaira; Plinius: Cottonara) érkezünk” (*deinde per diversos portus Cottonare pervenitur*), amely vidékén „egyetlen fatörzsből készített csónakokkal gyűjtik a borsot” (*ad quam monoxylis lintribus piper convehunt*).³¹ Azonban Solinus szinte szó szerint veszi át Plinius gondolatait (*regio autem, ex qua piper monoxylis lintribus Becaren convehunt, vocatur Cottonara*),³² így esetében ha eredetiségről nem is, talán az általa átvett gondolatok Kr. u. 3. századi időszerűségéről még beszélhetünk. Mindezeket túl érdemes megemlíteni a 6. századi alexandriai Kosmasz Indikopleustést, aki az indiai „borstermő piachelyek” (πέντε ἐμπόρια ἔχουσα βάλλοντα τὸ πέπερι) között említi Mangaruth (Μαγγαροῦθ)

várost,³³ amelyet neve és földrajzi helyzete alapján a mai Mangalórral azonosíthatunk, a korábban említett Naurát pedig – amennyiben nem azonos Nitrával – talán az észak-keralai Kannúr (Cannanore) városának környékén kell keresnünk.³⁴ Míg Pliniusnál Muziris *emporium* kontextusában Nitrias mint kalózos lakta *locus* jelenik meg, addig Ptolemaiosnál (VII. 1. 7.) már, mint *Nitriai emporion*, az Indiát megjárt szerző a *PME* 53. fejezetében pedig Naurától – mint Tamílakam első kereskedővárosától – északra lokalizálja a kalózos jelenlétét, Leuké Nésos környékére, amelynek ind. neve Nétráni vagy Nitrán (angol nevén Pigeon-island).³⁵ Az említett szigettől a Kosmas által említett Mangaruth (Mangalór) városa mintegy 10 tengeri mérföldnyire fekszik a Nétravati-folyó partján. Lehetséges, hogy Nitrias/Nitra a kalózos lakta Nétráni/ Nitrán szigetével és annak környékével azonos és ettől délre lehetett Mangaruth, illetve Naura piacváros, ahogyan a *PME* sugallja? Ezen a ponton kijelenthetjük, hogy ha teljesen nem is bizonyítható Nitrias/Nitra és Naura lokalizálása, ám az ókori szerzők adatai alapján az említett földrajzi nevek egymáshoz igen közeli helyeket jelölhettek a Konkan-partvidék déli részén, beleértve a *PME* szövegének Leuké Nésosát.

A görög-latin szövegek tanulása szerint azt már elmondhatjuk, hogy a Malabár-partot és ezzel együtt a Cēra uralkodó érdekeltségeit fenyegető kalózos valahol a mai Mangalór környékén élhettek a Cēra királyok hatalmi érdekszféráján kívül eső területen (Tuļu Nāṭu déli részein, amely azonos lehet az Aśoka feliratok Satiyaputo/Satyaputra királyságával):³⁶ 1.) egy kereskedőváros közelében és/vagy 2.) az óceáni szigetvilágban, 3.) egy Nitrias/Nitra nevű területen. Tanulmányunk célkitűzését szem előtt tartva feladatunk, hogy a felvázolt adathálót a dél-indiai források ismeretében is körüljárjuk és valamelyest tovább árnyaljuk. Ehhez azonban mindenképp szükséges néhány szót ejteni a tamílföldi tengeri kereskedelemről és a tamíl népek hajózásának történetéről.

A tamíl történelem a kezdetektől összefonódott az óceánnal, a halászáttal, a hajózással és a tengeri kereskedelemmel. Tamílakam földrajzi helyzete révén csakhamar a keleti kereskedelem stratégiai centrumterülete lett, a helyben termelt javak és árucikkek iránti kereslet és forgalmas kikötői által pedig Tamílakam is bekerült a kereskedelem immanens tényezői közé, ami hozzájárult a tamíl királyságok gazdasági fejlődéséhez. A kérdés csak az, vajon képesek voltak-e az ókori tamílok hajóik által ténylegesen bekapcsolódni a világkereskedelmi körforgásba? Ehelyütt a kalózkodás kérdéskörét szem előtt tartva csak bevezető jellegű áttekintést nyújthatunk. Kanakalatha Mukund a Caṅkamkori kereskedelmet a „növekedés és a gazdasági jólét motorja”-nak nevezi,³⁷ és bár a források sok helyen említik a kiterjedt szárazföldi és tengeri kereskedelmet, annál kevesebbszer beszélnek viszont a – nem a halászathoz kötődő – tamíl hajózásról. Ezzel szemben a Caṅkam irodalom *Akanāṇṇu* antológiája a gazdag Muziris kapcsán (*vaḷam kelu Muciri*) csodálattal beszél a Római Birodalom „arannyal érkező” (*ponṇu vantu*)³⁸ és „borssal távozó” (*kaṇṇiṇu peyarum*)³⁹ *yavaṇa* kereskedőinek „kiváló hajói”-ról (*viṇaiṁaṇ naṅkalam*),⁴⁰ a

Puranānūtu pedig a „*yavanāḥ* hajóin szállítva” (*yavanar naṅkalam*⁴¹ *tanta*) érkező „hideg, illatos bor”-ról (*taṅ kamal tēraḥ*) számol be.⁴² A Dél-Indiába érkező nyugati hajókat tehát nagy érdeklődés övezte TAMILAKAMBAN, talán ez lehetett az inspirálója annak az alagankulami graffiton szereplő hajóábrázolásnak, amelyen Casson véleménye szerint egy háromárbcos, római vitorlás kereskedőhajót láthatunk a Kr. u. 1–3. századokból.⁴³ A *Perumpāṇāruppattai* című mű Nīrpeyarru városának kikötőjénél beszámol a „*yavanāḥ* hattyúlámpá- sai”-ról (*yavanar oṭima vilakē*),⁴⁴ amely megnevezés talán a római hajók farán elhelyezkedő hattyú formájú tatdíszre, a ’hattyúnyak’-ra (*aplustre*) utalhat.⁴⁵ A *yavanāḥ* „drága hajói” (*aruvilai naṅkalam*) megjelennek a *Paṭirruppattu* 2. *patikam*-jában (tkp. epilógusszerű panegyrikus), erről a versről azonban később még szükséges lesz részletesen szólni.⁴⁶ A szövegekből az látszik, hogy a római hajózás a tamilok számára szuggesztív jelenség volt, de mit mondhatunk el a tamil hajózásról? A korai antológiák leggyakrabban kisebb hajótípusokra hivatkoznak (*pahri, oṭam, tūmil, tiṇṭimil, koṭuntimil, paṭaku, ampī*), a nagyobb, tengerjáró hajó (*marakkalam*) csak a 6. századi szövegektől kezdve bukkan fel,⁴⁷ a *kalam* viszont, mint látni fogjuk, a korai munkákban is szereplő nagyobb, a tengeri kereskedelemben használt hajókra használatos, szintén gyakori kifejezés. Az *ampī*-ről számol be az *Aiṅkurunūtu* 98. verse, amelyben egy, a folyókon közlekedő „szorosan kötözött hajó”-ról (*tiṇ piṇi ampī*) látunk leírást, a *Narriṇai* 395. versében viszont ugyanezen hajótípust a tengerparton (*kaṇal*) látjuk ringatózni.⁴⁸ A *Kalittokai* említi a *puṇai* nevezetű tengeri tutajt,⁴⁹ illetve ugyanott a nagyobb *kalam* hajótípust is.⁵⁰ A *Perumpāṇāruppattai* az „Észak gazdagságát hozó hajók”-ról ír (*vaṭa vaḷam tarūm nāvay*), azonban a *nāvay* (éppúgy, mint a tamil *navi* és *navu*) minden bizonnyal indoeurópai eredetű kifejezés (ögörög: *ναῦς*, latin: *navis*, szanszkrit: *navu*, perzsa: *nāw*).⁵¹

Az ókori tamilok tehát hajóztak folyón és tengeren egyaránt. Már a PME 60. is beszámol arról, hogy *Kamara* (talán a Ptolemaios által a *Geographia*, VII. 1. 13. alatt említett Chabéris emporion; a mai Kárikál⁵² vagy Kávérippattinam⁵³), *Poduké* (Ptolemaiosnál Póduké, a mai Puduccséri)⁵⁴ és Sópátma kikötőinél már helybéli hajókat használnak: a Límyrikéig közlekedő hajókon túl, a szálfákból összekötözött, hatalmas méretű *sanganāt*,⁵⁵ illetve a Chrysé felé és a Gangá folyóig közlekedő *kolandiophontāt*.⁵⁷ A *Paṭṭinappalai* szövege a fehér só árért vásárolt rizzsel megrakodott „erős bárkák”-ról (*valvay pahri*) mesél, amelyek a kikötőkben úgy sorakoznak, „mint lovak a jászolnál”,⁵⁸ máshol, mint a monszuneső, „akképp kerül itt a tengerről a földre, s özönlik a földről a tengerre vissza temérdek áru áradó tömege”.⁵⁹ Ugyanezen szövegben olvasunk a Puhár kikötőjében a „kötőfékét cibáló nyugtalan elefánthoz hasonló hajók ringatózásá”-ról (*tuṅku nāvay*), amelyek árbócán csikos zászlók lobognak.⁶⁰ A *Paṭṭinappalai* 183–193. sorai a kereskedelmi kapcsolatokat részletezik: tengeren keresztül szállított ágaskodó, gyors lovakról (*niriṇ vanta nimir pariṇ puraviyūm*), szárazföldön szállított borsbálákról (*kaḷiṇ vanta karuṅkari mūṭaiyūm*), északi hegyekből származó drágakövekről és aranyról (*vaṭamalaiṇ piṇanta maṇiyūm poṇṇum*), a nyugati hegyekben nőtt szantálról, sasfárról⁶¹ (*kuṭamalaiṇ piṇanta āramum*

akūlum), a déli tenger gyöngyeiről és a keleti tenger koralljáról (*teṅkaṭal muttum kuṇakaṭal tukirum*), a Gangá és Káviri gazdagságáról (*Kaṇkai vāriyūm Kāviriṇ payaṇum*), ilam (Sri Lanká) és Kālakam (Burma) termékeiről (*Ilattu uṇavum Kālakattu ākkamum*) számol be, melyek TAMILFÖLD kiterjedt kereskedelmi összeköttetéseire mutatnak.⁶² A 3. századi *Maturaikkāñci* szövege ugyancsak beszél a tengeri kereskedelemről és a hajózásról; nagy hajókról (*peru nāvay*), magas árbocokról, horgonyokról és vitorlákról, nagy országok kereskedőiről, tengeren érkező áruk tömegeiről olvashatunk.⁶³ Az, hogy az említett szöveghelyek közül melyek írnak az épp Dél-Indiában tartózkodó *yavana* vagy más idegen kereskedők hajóiról és melyek szólnak a helyi tamil hajók kereskedelmi tevékenységéről, ma még nehezen választható szét.

A dél-indiai tengeri kereskedelemre viszont úgy is rámutathatunk, ha a TAMILFÖLDÖN KÍVÜLI, tamil kereskedelemre utaló jeleket vizsgáljuk, így dél-indiai kereskedők nyomaira fogunk bukkanni a Római Birodalomban is. A tamil Pāṇṭiya királyok követei a hagyomány szerint négy évig tartó kalandos utazás után végül szárazföldi úton érték el a Római Birodalom határait.⁶⁴ Erről a követjárásról Strabón is tudomást szerzett, hiszen megemlíti Pandion királyát, aki tisztelete jeléül különféle drága ajándékokat küldött Augustus Caesarnak.⁶⁵ Florus megemlíti az indiai követek érkezését, éppúgy, mint azokat, akiket Seresnek nevez; a kontextus miatt elképzelhető, hogy ők a dél-indiai Cēra király követei voltak⁶⁶ (jóllehet ugyanez a kifejezés használatos a kínaiak megnevezésére).⁶⁷ Talán a Cōla királyok is elküldték követeket Rómába, így az is lehetséges, hogy Augustus Kr. u. 11-ben bemutatott tigrisei a tigris mint dinasztikus jelképet használó Cōla uralkodó ajándékai voltak.⁶⁸ A dél-indiai követek Rómába érkezésüket követően, ajándékaikat átadva egyúttal lefektették a kereskedelmi együttműködés alapjait.⁶⁹

Indiai kereskedők 1–2. századi egyiptomi jelenlétét igazolja egy kevészer tárgyalt szöveg, mely a P.Oxy.0413 jelzetű Oxyrhynchus papyruson maradt fenn. Ez a Kr. u. 2. századból való, az *Iphigenia Taurisban* című drámát imitáló alkotás textusában görögösen átírt ókannada szavakat őrzött meg.⁷⁰ El-Kanaisben egy Séth templom ásatásán leltek rá arra a Pánnak felajánlott felíratra, melyet a szerencsés utazásért és imáinak meghallgatásáért hálaképp állíttatott Sophón (Sophón Indos, Salomon szerint neve talán a Subhānu hellenizált formája), az indiai kereskedő.⁷¹ Berenikében és a vörös-tengeri kikötőkben számos indiai jelenlétre utaló lelet került elő.⁷² Ezeken kívül indiaiak által sziklába vésett bráhmí feliratokat találunk Szokotrán (Suqutṛa), melynek talán neve is indiai eredetű (*dvīpa sukhādharā*).⁷³ A Szokotra (Dioskuridés) szigetén tartózkodó indiai kereskedőkről ír a PME 30., a 31. fejezet pedig a Límyriké (TAMILAKAM) felől véletlenül arra vetődő hajósokról számol be. Mindezek fényében érdemes a kereskedelemmel, hajózással kapcsolatos epigráfiai emlékekről és régészeti leletekről is szót ejteni. A mankulami barlangfelirat hivatkozik egy Vállárai környéki (a város az óceántól hozzávetőlegesen 30 km távolságra található) kereskedőtestületre (*nikamam*).⁷⁴ A vörös-tengeri Myos

Hormosnál (ma Quseir-alQadim) a régészek tamil-bráhmí írással írt amphora-töredékeket találtak, az egyiken *pāṇai orī* felirat olvasható, melynek jelentése Mahadevan feloldása szerint „edény [felakasztva] egy kötélhálóra”,⁷⁵ erre a tárolási szokásra találunk utalást az ótamil *Kalittokai* szövegében is (*uṟi tālnta karakamun*).⁷⁶ A másik két előkerült tamil feliraton személyneveket (*Kaṇaṇ* és *Cāṭaṇ*) látunk,⁷⁷ ugyanígy egy berenikéi tamil feliraton (*Korrapūmaṇ*).⁷⁸ Az ománi Khor Roriban pár éve szintén tamil-bráhmí töredéket találtak *ṇantaī kēraṇ* felirattal, amely K. Rajan véleménye szerint egy idősebb, nagy tiszteletben álló kereskedő nevének részlete lehet.⁷⁹

Prákrit nyelvű – tamil-bráhmí elemeket is tartalmazó – bráhmí feliratot találtak Thaiföldön; a Kr. u. 2–3. századokra datált Band Kluay-i aranylemezekben a *nāvikasa brahaspati sarmasa* olvasható, amely egy Brahaspati Sarma nevű hajós tulajdonára utalhat.⁸⁰ Khun Luk Pat folyó vidékéről ugyancsak előkerült egy Kr. u. 1. századi tamil felirat, amelyen azt olvashatjuk: *perumpataṇ kal*, egyesek szerint az aranykereskedő Perum Patan próbaköve.⁸¹ A srí lankái Tissamaharáma ásatásain is előkerültek nemrégiben tamil-bráhmí feliratos töredékek, amelyek tovább árnyalják a kereskedelmi kapcsolatokat összetettségét.⁸² ■

- 1 A *yavana* kifejezés az ókori Indiában a külföldről érkező barbár népeket jelölte. A szó visszavezethető az *ión* terminusra, ám nem közvetlenül az ógörög szóalakon, hanem az *Akhaimenidák* – az ógörög, digamma nélküli *Íáovec* szóból történő – átvételén alapult, akik a görögöket *yaunáknak* nevezték. Ez a *yauná* került át a prákrit nyelvbe mint *yona*, majd ez szanszkritizálódott *yavanavá*. (Vö. Tóttösy Csaba, A görögök neve az ókori Indiában. *Antiké Tanulmányok* 3. (1956) 69–81.), amelyet aztán a tamilok is átvettek (*yavanā*). (Ld. Roberta Tomber, *Indo-Roman Trade. From Pots to Pepper*. London, 2008, 27.) A Krisztus születése körüli időktől megkülönböztethetünk északnyugat-indiai és nyugat-indiai *yavanákat*, akik valóban görögök (indo-görögök) voltak (Baktria), a Sātaváhana királyság *yavana* kereskedőit, illetve a dél-indiai *yavanákat*, akik eleinte elsősorban a Római Birodalom keleti részéből (Levante, Egyiptom stb.) érkező kereskedők lehettek. (Vö. Himanshu Prabha Ray, *The Yavana Presence in Ancient India*. In: *Athens, Aden, Arikamedu*. Ed. by Marie-François Boussac–Jean-François Salles. New Delhi, 1995, 78–81.) Az arabok és a nyugat-ázsiai népek *yavanaként* történő említését csak a 4–5. századtól tapasztaljuk.
- 2 A témával az ókortudomány ez idáig kevésbé foglalkozott. Bár nagyobb monográfiák a tamil források tükrében említik a kalózokkal kapcsolatos legfontosabb érveket, azonban azokat többnyire pontos hivatkozások és megfelelő kontextualizáltság nélkül teszik. (Így: Prithwis Chandra Chakravarti, *Naval Warfare in Ancient India*. *The Indian Historical Quarterly* (4.) 4 (1930) 659; Kolappa Kanakasabhapathi Pillay, *A Social History of the Tamils*. I. Madras, 1975, 271; Rajaram Narayan Saletore, *Indian Pirates. From the Earliest Times to the Present Day*. Delhi, 1978, 18–19; Pran Nath Chopra–Thandayamparambil Kunhikrishnan Ravindran–Nainar Subrahmanian, *History of South India*. Ancient Period. I. New Delhi, 1979, 45; Nainar Subrahmanian, *Sangam Polity*. Madurai, 1980, 186, 252; Rajan Gurukul, *Social Formations of Early South India*. New Delhi, 2010, 234; Kallidaikurichi Aiyah Nilakanta Sastri, *A History of South India. From Prehistoric Times to the Fall of Vijayanagar*. New Delhi, 201131 (első kiadás 1955), 107, 108; Pierre Schneider, *Before the Somali Threat. Piracy in the Indian Ocean*. *The Journal of the Hakluyt Society* (July 2014). Ld. http://www.hakluyt.com/PDF/Schneider_piracy.pdf 2016. augusztus 31.).
- 3 A Caṅkam-kor (*caṅkakālam*) Dél-Indiában azt a történelmi időszakot jelöli, amelyről főképp a kor irodalmi antológiáiból értesülhetünk. A Kr. e. 3–Kr. u. 3–4. századokra vonatkozólag bőséges direkt-indirekt történeti adatokkal szolgáló, eleinte szóban hagyományozott tamil irodalmi alkotásokból a Kr. u. 4–5. századokban állították össze az első antológiákat, melyeket a 8. század során néhány későbbi alkotással kiegészítve két nagyobb gyűjteménybe (*Eṭṭuttokai* és *Pattuppāṭṭu*) rendeztek, majd évszázadokon át folyamatosan másolták őket. Az ótamil költészet saját magát nemes költészetnek (*caṇṇor poruḷ*) identifikálja, művei elsősorban uralkodói megrendelésre születtek az uralkodók által szponzorált költők tollából. Ld. Major István–Tótfalusi István, *A tamil irodalom kistükré*. Budapest, 1978, 14–17, 44. A Caṅkam irodalomról és legendájáról bővebben: Major–Tótfalusi, i. m., 44–45. Kamil Zvelebil, *Tamil Literature*. Wiesbaden, 1974, 7–51. A szövegek keltezéséről ld. Zvelebil, *The Smile of Murugan*, 42–43.
- 4 Strabón, *Geographika hypomnēmata*. II. 5. 12. Strabo, *Geographica*. I. Ed. A. Meineke. Leipzig, 1895, 157–158; Raoul McLaughlin, *Rome and the Distant East. Trade Routes to the Ancient Lands of Arabia, India and China*. London, 2010, 28; Székely Melinda, „Sziklákon tűzőn, vízen át”. *Kereskedelmi út Rómából Indiába – Egyiptomon át*. *Ókor* 10/3 (2011) 63.
- 5 Strabón, i. m., XVII. 1. 13. Strabo, *Geographica*. III. Ed. A. Meineke. Leipzig, 1898, 1112–1113.
- 6 Székely, i. m., 63.
- 7 Bővebben ld. Schneider, i. m., 1–16. 40 Ferenczi Roland
- 8 Diodóros Siculus, *Bibliothéké historiké*. III. 43. 5. Diodoros Siculus, *Diodori Bibliotheca Historica*. I. Ed. Immanuel Bekker–Ludwig Dindorf–Friedrich Vogel. Leipzig, 1888, 331.
- 9 Strabón, i. m., XVI. 4. 18. Strabo, *Geographica*. III., 1083–1085.
- 10 Plinius, *Naturalis Historia*. XXXIV. 175–176. Caius Plinius Secundus, *Naturalis Historia*. Ed. Karl Friedrich Theodor Mayhoff. Lipsiae, 1986, 226.
- 11 *Periplus Maris Erythraei*, 20. A Vörös-tenger körülhajozása. Egy ismeretlen alexandriai kereskedő útleírása a Kr. u. 1. századból. Ford. Wojtilláné Salgó Ágnes. *Acta Orientalia et Archaeologica, Supplementum* XI. Szeged, 2010. 30.
- 12 Philostratos, *Vita Apollonii*. III. 35. Philostratus the Athenian, *Flavii Philostrati Opera*. I. Ed. Carl Ludwig Kayser. Lipsiae, 1870.

- <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A2008.01.0595%3Abook%3D3%3Achapter%3D35> (2016. szeptember 17.)
- 13 PME, 20; A Vörös-tenger körülhajózása, 30.
 - 14 PME, 20; A Vörös-tenger körülhajózása, 30.
 - 15 Plinius, i. m., VI. 26. 101. (*Ókori indiai történeti szöveggyűjtemény*. Szerk. Wojtilla Gyula. Szeged, 2012, 140–141.) Ld. Caius Plinius Secundus, i. m., 472–473.
 - 16 Philostratos, i. m., III. 35, Philostratos, Uo. 41 A Malabár-part kalózái
 - 17 Plinius, i. m., VI. 26. 104. Caius Plinius Secundus, i. m., 474.
 - 18 A PME, 53. szerint Tyndis és Muziris is Képrobothos királyságában van, amely párhuzamba állítható Pliniusszal, ugyanis szerint Muziris királya Caelobothras, ami azonos Ptolemaios Kerobothrosával (Ptolemaios, *Geographiké Hyphégésis*. VII. 1. 86, *Claudii Ptolemaei Geographia*. II. Ed. Carolus Fridericus Augustus Nobbe. Lipsiae, 1845, 158) és az Asóka feliratain szereplő Kelalapute / Keralaputo / Keraḍaputroval, tehát a Cērāk királyságával.
 - 19 Plinius, i. m., VI. 26. 101. Caius Plinius Secundus, i. m., 472–473.
 - 20 A Vörös-tenger körülhajózása, 13.
 - 21 Ptolemaios: Dimiriké, Tabula Peutingeriana: Damirica. Az ótamil királyságok területével azonos. Wilfred Harvey Schoff, *The Periplus of the Erythraean Sea. Travel and Trade in the Indian Ocean by a Merchant of the First Century*. New Delhi, 1974, 205.
 - 22 A Leuké Nésos felszínét fehér korall és mész borítja, nevét is erről kaphatta. Vö. *The Imperial Gazetteer of India*. XX. Oxford, 1908, 136.
 - 23 A területek lokalizálásánál Schoff monográfiáját (Schoff, i. m., 202–203.) és W. Salgó Ágnes jegyzeteit használtuk. (A Vörös-tenger körülhajózása, 46.)
 - 24 PME, 55.
 - 25 *Nelkynda* (Plinius: Neacyndi, Ptolemaios: Melkynda, Tabula Peutingeriana: Nincylδα) a Pāṇṭiya király fennhatósága alá tartozott. A mai Kottajam közelében kereshetjük. Schoff, i. m., 208.
 - 26 John Watson McCrindle, *Ancient India as Described by Ptolemy*. New Delhi, 2000, 45–46. 27 McCrindle, i. m., 45–46.
 - 28 Strabo, *Geographica* III., 1083–1085.
 - 29 McCrindle, i. m., 48.
 - 30 Ptolemaios, i. m., VII. 1. 84; Ld. McCrindle, i. m., 180–181.
 - 31 Solinus, *De Mirabilibus Mundi*. LIV. <http://www.thelatinlibrary.com/solinus4.html> (2016. szeptember 17.)
 - 32 Plinius, i. m., VI. 26. 105. Caius Plinius Secundus, i. m., 474.
 - 33 Kosmas Indikopleustés, *Christianiké Topographia*. XI. 337. *The Christian Topography of Cosmas Indicopleustes*. Pub. by E. O. Winstedt. Cambridge, 1909, 322.
 - 34 Schoff, i. m., 204; Kanakalatha Mukund, *Merchants of Tamilakam. Pioneers of International Trade*. New Delhi, 2012, 19.
 - 35 *The Imperial Gazetteer of India*. XX. 136.
 - 36 Sastri, i. m., 79.
 - 37 Mukund, i. m., 13.
 - 38 Már Plinius is megjegyzi (Plinius, i. m., VI. 101. Caius Plinius Secundus, i. m., 472–473.; vö. PME, 60.), hogy „évente legalább 50 millió sestertius áramlik birodalmunkból Indiába, az onnan hozott árukat pedig százszoros áron adják el nálunk”. Székely, „Sziklákon, tűzön, vízen át”, 60. Az érmék Dél-Indiában a tamil törzsfők és az uralkodó dinasztiák között, mint ajándékok cserélődtek. Radha Champakalakshmi, *Trade, Ideology and Urbanization. South India, 330 BC to AD 1300*. New Delhi, 2006, 110. A tamiloknál a kereskedelem első sorban az ajándékok cseré- jét jelentette, amire jó példa a *Puṇanāṇṟu* 343. verse, amelyben a külföldi aranyat ajándékoknak nevezik a tamil források. McLaughlin, i. m., 49. Az Indiában talált római érmékkel kapcsolatban ld. még Paula J. Turner, *Roman Coins from India*. London, 1989; Kai Ruffing, ‘Global Players’. *Römisches Geld in Indien?* In: *Geldgeschichte im Geldmuseum*. 2009, 57–75.
 - 39 Kis mennyiségben a bors valószínűleg már Nagy Sándort megelőzően a görögökhöz is eljuthatott, de a köztársaságkori Róma konyhaművészete még nem használta. Klaus Karttunen, *India and the Hellenistic World*. Helsinki, 1997, 149–150. A principátus korától a borskereskedelem megélénkül és az Alexandrián keresztül vezető keleti kereskedelmi útvonal kizárólagos beszerzési csatornává válik a Mediterráneum számára. A rómaiak a hosszúborsot (*Piper longum*) Barygazából, a fekete borsot (*Piper nigrum*) Dél-Indiából importálták. Székely Melinda, *Kereskedelem Róma és India között*. Szeged, 2008, 61. A Kr. e. 1. századtól a Kr. u. 17. századig a bors domináns árucikke a fűszerkereskedelemben. Ranabir Chakravarti, *Reaching Out of Distant Shores*. In: *Indo-Judaic Studies in the Twenty-First Century. A View from Margin*. Ed. by Nathan Katz–Ranabir Chakravarti–Braj Mohan Sinha–Shalva Weil. New York, 2007, 29. Az indiaiak az ókorban gyakran nevezték a borsot *yavanapriyanak* („ami a yavanáknak kedves”). McLaughlin, i. m., 52.
 - 40 Akanāṇṟu, 149. 9–10. *Akanāṇṟu. Maṇimīṭai pavalam*. Pub. by Puliyūr Kēciṇṇai. Ceṇṇai, 1970, 74.

- 41 A fordításnál figyelembe kell venni, hogy a tamil *kalam* hajót, ékszert és edényt egyaránt jelenthet. *Tamil Lexicon*, 778. <http://dsal.srv02.uchicago.edu/cgi-bin/philologic/getobject.pl?c.2:1:4793.tamillex.1875990> (2016. augusztus 26.)
- 42 *Puṇaṇṇūru*, 56. 18–21. *Puṇaṇṇūru, Mūlamum paḷaiya uraiyūm*. Pub. by Uttamatānapuram Vēṇkaṭacuppaiyar Cāminātaiyar. Cennai, 1971, 136.
- 43 Iravatham Mahadevan, *Early Tamil Epigraphy. From the Earliest Times to the Sixth Century A.D.* Cennai–London, 2003, 155.
- 44 *Perumpāṇāruppaṭai*, 316–317. *Perumpāṇāruppaṭai*. Pub. by Cu Aruḷampalam. Yāḷappāṇam / Jaffna, 1937, 50.
- 45 McLaughlin, *i. m.*, 38; Lukianos, *Πλοίων ἢ Ευχαί*, 5. Ld. <http://www.sacred-texts.com/cla/luc/wl4/wl407.htm> (2016. szeptember 17.); Grüll Tibor, Római gazdaságföldrajz. In: *A Római Birodalom történeti földrajza* (egyetemi jegyzet). 2013, 66–67. Ld. http://www.academia.edu/5383309/A_Római_Birodalom_gazdaságföldrajza (2016. augusztus 25.)
- 46 *Patirruppattu*, 2. *patikam* 4–10. *Patirruppattu, Mūlamum viḷakka uraiyūm*. Pub. by Turaicāmi Pillai. Cennai, 1973, 11. (3.).
- 47 Gurukkal, *i. m.*, 30.
- 48 K. Rajan, Archeology of Tamilnadu. Early Historic Period. In: Tamil Nadu. Archaeological perspectives. Ed. by K. Damodaran. Chennai, 1999, 9.
- 49 A puṇai készítésének technikájáról ld. Akanāṇūru, 186. 50 Kalittokai, 134. 24–25. http://www.projectmadurai.org/pm_etexts/pdf/pm0221.pdf (2016. szeptember 17.); Rajan, *i. m.*, 9.
- 51 *Perumpāṇāruppaṭai*, 320. *Perumpāṇāruppaṭai*, *i. m.*, 50.
- 52 Schoff, *i. m.*, 272.
- 53 Lionel Casson, *The Periplus Maris Erythraei. Text with Introduction, Translation and Commentary by Lionel Casson*. Princeton, 1989, 228.
- 54 Schoff, *i. m.*, 272.
- 55 Talán azonos a szanszkrit *saṃghata* kifejezéssel, melynek jelentése 'farönkökből kötözött tutaj'. A Vörös-tenger körülhajózása, 50.
- 56 Lokalizálása vitatott, talán Burmával, Szumátrával, (Casson, *i. m.*, 235–236), esetleg a Malacca-szigetekkel azonos (Schoff, *i. m.*, 259–261.).
- 57 Egyesek szerint a kínai *k'un-lumak* nevezett hajótípus lehet (Anthony Christie, An obscure passage from the Periplus: *κολανδιονρωτα τα μεγιστα*. In: *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*. 19/2 (1957) 345–353), míg például A.C. Burnell a XIX. században a tamil [fából] *kivájt csónak* kifejezésre (*kulinta-ōtam*) gondolt. (Arthur Coke Burnell, *Elements of South Indian Paleography. From the Fourth to the Seventeenth Century, A.D.* London, 1874, 83.) A kérdést ma még nem lehet biztonsággal eldönteni.
- 58 *Paṭṭinappālai*, 30. (Major István ford.) Major–Tótfalusi, *i. m.*, 117.
- 59 *Paṭṭinappālai*, 126–134. (Major István ford.) Major–Tótfalusi, *i. m.*, 120.
- 60 *Paṭṭinappālai*, 172–175. (Major István ford.) Major–Tótfalusi, *i. m.*, 121.
- 61 *Aquilaria agallocha*.
- 62 *Paṭṭinappālai*, 183–191. http://www.projectmadurai.org/pm_etexts/pdf/pm0479.pdf (2016. szeptember 17.)
- 63 *Maturaikkāñci*, 75–78, 321–325, 382–385, 536–542. http://www.projectmadurai.org/pm_etexts/pdf/pm0071.pdf (2016. szeptember 17.)
Vö. *Puṇaṇṇūru*, 30. 47 A Malabár-part kalózai
- 64 McLaughlin, *i. m.*, 116.
- 65 Strabón, *Geographica*. III.
- 66 McLaughlin, *i. m.*, 116.
- 67 Florus, *Epitome Rerum Romanorum*. II. 34. 62. Lucius Annaeus Florus, *Epitome of Roman history*. Ed. Edward Seymour Forster. London–New York, 1929. <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:2008.01.0496:book=2:topic=34:chapter=12> (2016. szeptember 17.)
- 68 Cassius Dio, *Historiae Romanae Quae Supersunt: Ad Optimorum Librorum Fidem*, LIV. 9. 8. Cassius Dio Cocceianus, *Dio's Roman History*. Ed. Earnest Cary–Herbert Baldwin Foster–William Heinemann. London–New York, 1914. <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A2008.01.0593%3Abook%3D54%3Achapter%3D9%3Asection%3D8> (2016. szeptember 17.)
- 69 McLaughlin, *i. m.*, 115–117. Bővebben ld. Rafique Ali Jairazbhoy, *Foreign Influence in Ancient India*. London, 1963, 110–113.
- 70 Richard Salomon, Epigraphic Remains of Indian Traders in Egypt. *Journal of the American Oriental Society* CXI/4. (1991) 731–735.
- 71 Salomon, *i. m.*, 735.
- 72 *Tomber*, *i. m.*, 83–87. Ld. még: Steven Edward Sidebotham, *Berenike and the Ancient Maritime Spice Route*. Berkeley, 2011.
- 73 Székely, *Kereskedelem Róma és India között*, 49; Ingo Strauch–Michael Dmitrievich Bukharin, Indian Inscriptions from the Cave Ḥoq on Suqutṛā (Yemen). In: *AION* 64 (2004) 121–138. http://opar.unior.it/503/1/AION_64_strauch_bucharin.pdf (2016. szeptember 17.)
- 74 Gurukkal, *i. m.*, 30.
- 75 Tamil Brahmi Script in Egypt. *The Hindu*. November 21, 2007. <http://www.thehindu.com/todays-paper/tamil-brahmi-script-in>

egypt/article1952611.ece (2016. augusztus 16.)

- 76 *Kalittokai*, 9. 2.
- 77 Salomon, *i. m.*, 734–735.
- 78 Rajan, *i. m.*, 8.
- 79 T. S. Subramanian, Potsherd with Tamil-Brahmi Script Found in Oman. *The Hindu*. October 28, 2012. <http://www.thehindu.com/news/national/potsherd-with-tamilbrahmi-script-foundin-oman/article4038866.ece> (2016. augusztus 16.)
- 80 Dayalan Duraiswamy, *Plaque of South Indian Shipman in Thailand*. https://www.academia.edu/11448900/plaque_of_south_indian_shipman_in_thailand (2016. augusztus 16.)
- 81 P. Shanmugam, An Early Tamil Brahmi Inscription from Thailand. *Journal of the Epigraphical Society of India*. XXII (1996) 100–103; Noboru Karashima, Tamil Inscriptions in Southeast Asia and China. *Ancient and Medieval Commercial Activities in the Indian Ocean. Testimony of Inscriptions and Ceramic-Sherds. Report of the Taisho University Research Project 1997–2000*. Ed. Noboru Karashima. Tokyo, 2002, 10–18.

A cikket folytatjuk az Amrit magazin szeptember-októberi számában.

CHILDRENS CORNER

Babel Sound Festival & IDY Celebrations

CHILDREN'S PROGRAMMES

HINDI SECTION

अर्जुन की प्रतिज्ञा

मैथिलीशरण गुप्त

उस काल मारे क्रोध के तन कांपने उसका लगा,
मानों हवा के वेग से सोता हुआ सागर जगा।
मुख-बाल-रवि-सम लाल होकर ज्वाल सा बोधित हुआ,
प्रलयार्थ उनके मिस वहाँ क्या काल ही क्रोधित हुआ?

युग-नेत्र उनके जो अभी थे पूर्ण जल की धार-से,
अब रोष के मारे हुए, वे दहकते अंगार-से।
निश्चय अरुणिमा-मित्त अनल की जल उठी वह ज्वाल सी,
तब तो दृगों का जल गया शोकाश्रु जल तत्काल ही।

साक्षी रहे संसार करता हूँ प्रतिज्ञा पार्थ मैं,
पूरा करूँगा कार्य सब कथानुसार यथार्थ मैं।
जो एक बालक को कपट से मार हँसते हैं अभी,
वे शत्रु सत्वर शोक-सागर-मग्न दीखेंगे सभी।

अभिमन्यु-धन के निधन से कारण हुआ जो मूल है,
इससे हमारे हत हृदय को, हो रहा जो शूल है,
उस खल जयद्रथ को जगत में मृत्यु ही अब सार है,
उन्मुक्त बस उसके लिये रौरव नरक का द्वार है।

उपयुक्त उस खल को न यद्यपि मृत्यु का भी दंड है,
पर मृत्यु से बढ़कर न जग में दंड और प्रचंड है।
अतएव कल उस नीच को रण-मध्य जो मारूँ न मैं,
तो सत्य कहता हूँ कभी शस्त्रास्त्र फिर धारूँ न मैं।

अथवा अधिक कहना वृथा है, पार्थ का प्रण है यही,
साक्षी रहे सुन ये वचन रवि, शशि, अनल, अंबर, मही।
सूर्यास्त से पहले न जो मैं कल जयद्रथ-वध करूँ,
तो शपथ करता हूँ स्वयं मैं ही अनल में जल मरूँ।

NÁDASDY CASTLE, SÁRVÁR

The Renaissance castle located on the southern side of Kossuth Square is one of Hungary's most outstanding monuments, the town's symbol.

The present day castle has developed from the three-storey, 13th century dwelling tower in its southwest corner and the single-storey northern wing. The castle's first mention is from 1288. The next great building operations took place in the second half of the 15th century, in Gothic style. During the times of the Kanizsai family a three-storey dwelling structure adorned with representative objects and suitable for nobility was raised where the southern wing stands today. The lower level of the present-day gate-tower was created at the end of the 15th century. By the beginning of the 16th century the large, closed courtyard came into existence, while the castle's protection, apart from its natural assets, was assured by earth ramparts with notched planks. Between 1534 and 1671 the Nádasdy family owned the castle. As a result of the Renaissance style constructions the castle's current form took shape.

The ceiling frescoes of the Great Hall were done in 1653. The defensive system of Old Italian style bastions that can be seen today was built between 1588 and 1615. The ceiling frescoes of the Great Hall were created by Hans Rudolf Miller, while the wall pictures depicting images from the Old Testament were painted by István Dorffmeister in 1769. In 1803, the Archduke Ferdinand Estei bought the castle, which was renovated by his successor. The Renaissance arcade along the eastern wing was walled up. On the wing's upper level corridors were built, so that the castle could be walked around. The water was drained from the castle moat, and the present-day bridge was built. During the 19th and 20th centuries only minor alterations took place, so even today the castle presents an image of the fortified late Renaissance castles of the 16th-17th centuries.

Published by

The Embassy of India, Hungary

1025 Budapest Búzavirág utca 14, Hungary

Telephone: 325-7742, 325-7743 Fax: 325-7745

Email: cultural.centre@indianembassy.hu, cultur@indianembassy.hu

Website: www.indianembassy.hu Facebook: www.facebook.com/IndiaInHungary/,
www.facebook.com/ICCBudapestHungary/ Twitter: [@IndiaInHungary](https://twitter.com/IndiaInHungary)